

Kirsi Ojala

Laatujohtaminen hyvinvointialueen ennaltaehkäisevissä palveluissa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Terveystieteiden yksikkö (YAMK)

Hyvinvointijohtaminen kehittyvissä sosiaali- ja terveyspalveluissa S2923S6

Opinnäytetyön suunnitelman muutos / olennaisesti muuttuneet osiot

14.3.2025

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	2
3	Toteutus	2
3.1	Tutkimusasetelma	2
3.2	Toimintaympäristö	3
3.3	Kohdeorganisaatio	4
3.4	Kohderyhmä	4
3.5	Aineiston keruu	4
3.6	Aineiston analyysi	5
3.7	Aikataulu- ja julkaisusuunnitelma	7
4	Eettisyys ja luotettavuus	7
4.1	Eettisyys	7
4.2	Luotettavuus	9
4.3	Tekoälyn hyödyntäminen tutkimussuunnitelman laadinnassa	10
	Lähteet	11
	Liite 1. Haastatteluteemat	1
	Liite 2. Tiedote tutkimuksesta	1
	Liite 3. Tutkimuksen tietosuojaseloste: Henkilötietojen käsittely tutkimuksessa	1
	Liite 4. Tutkittavan suostumuslomake	1

1 Johdanto

Terveystenhooltojärjestelmien kolme merkittävintä haastetta ovat saatavuus, laatu ja kustannukset (Hill & Powell 2009). Suomessa vuoden 2023 alussa toimintansa aloittaneet hyvinvointialueet kamppailevat kasvavan palvelutarpeen ja lisääntyvien kulujen kanssa samalla, kun henkilöstöpula vaikeuttaa palveluiden järjestämistä (Croell ym. 2024; Valtiovarainministeriö 2023). Haasteet koskettavat myös kehittyneitä ja hyvin resursoituja terveydenhooltojärjestelmiä, joissa toivotun lopputuloksen ja tasalaatuisuuden saavuttaminen on vaikeaa (World Health Organization 2006: 3). Näistä syistä terveydenhuollossa on välttämätöntä panostaa jatkuvaan laadun parantamiseen (Atkinson, Ingham, Cheshire & Went 2010).

Laatujohtaminen (Total Quality Management, TQM) on johtamisfilosofia, jossa laatu nähdään strategisena tekijänä organisaation toiminnassa (Lumijärvi 1999). Tehokas laatujohtaminen on merkittävä tekijä organisaation menestymisessä, ja johtamistyyli vaikuttaa sen toteutumiseen (Friman, Majjala, Eloranta, Suominen & Ikonen 2025). Tämä opinnäytetyö tarkastelee laatujohtamista ennaltaehkäisevissä palveluissa hyvinvointialueella. Tutkimuksen kohteena ovat eri johto- ja asiantuntijatehtävissä toimivien henkilöiden käsitykset laatujohtamisesta erityisesti Valtioneuvoston asetuksen 338/2011 määrittelemien lasten, nuorten ja perheiden terveydenhuollon palveluiden näkökulmasta. Suun terveydenhuolto on rajattu tämän työn ulkopuolelle, sillä se toimii hyvinvointialueilla usein hallinnollisesti ja toiminnallisesti erillään neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluista.

Ennaltaehkäisevät palvelut eroavat monin tavoin sairaanhoitopainotteisesta terveydenhuollosta, mikä tuo omat haasteensa niiden toteuttamiseen ja kehittämiseen Ennaltaehkäisevä työ vaatii usein pitkän aikavälin sitoutumista eikä interventioden optimaalinen ajankohta ole aina yksiselitteinen. Lisäksi palveluiden vaikuttavuudesta on eriäviä näkemyksiä ja tutkimusnäyttö voi olla osin ristiriitaista. Ennaltaehkäisevän työn toteuttaminen edellyttää moniammatillista yhteistyötä, joka saattaa aiheuttaa lisähaasteita organisaation toiminnan ja johtamisen näkökulmasta. (Murugan, Spigner, McKinney & Wong 2018.) Tämän vuoksi onkin tärkeää ymmärtää, mitä laatujohtaminen ennaltaehkäisevissä palveluissa tarkoittaa ja miten sitä voidaan kehittää hyvinvointialueilla sekä millaisia haasteita ja mahdollisuuksia tähän liittyy, sillä laatujohtaminen vaikuttaa sekä palveluiden tehokkuuteen että niiden vaikuttavuuteen terveyden edistämisessä (Gadolin & Andersson 2017).

2 Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata johtajien käsityksiä hyvinvointialueen ennaltaehkäisevien palveluiden laatujohtamisesta, sitä edistävästä ja vaikeuttavista tekijöistä sekä kehittämismahdollisuuksista. Tavoitteena on tuottaa uutta tietoa hyödynnettäväksi ennaltaehkäisevien palveluiden laatujohtamisen kehittämisessä hyvinvointialueilla.

Tutkimuskysymykset:

1. Millaista on hyvinvointialueen ennaltaehkäisevien palveluiden laatujohtaminen?
2. Mitkä ovat laatujohtamista edistäviä ja vaikeuttavia tekijöitä ennaltaehkäisevissä palveluissa?
3. Millaista on laatujohtamisen kehittäminen tulevaisuudessa?

3 Toteutus

3.1 Tutkimusasetelma

Tämän opinnäytetyön lähestymistapa on laadullinen ja siinä sovelletaan osittain fenomenografista näkökulmaa. Fenomenografinen tutkimus tarkastelee, miten yksilöt jäsentävät ja ymmärtävät ilmiöitä eri tavoin (Balding, Geraghty, Timler, Pezaro & McChlery 2024). Fenomenografiassa käsitykset ovat keskeinen tarkastelun aihe ja käsitykset nähdään kontekstisidonnaisina (Laitila, Nikkonen & Pietilä 2012), joten fenomenografinen lähestymistapa on soveltuva johtajien käsitysten kuvaamiseen ennaltaehkäisevän työn laatujohtamisesta.

Aineisto kerätään puolistrukturoiduilla haastatteluilla maaliskuussa 2025. Haastattelurunko on laadittu aiemman kirjallisuuden ja tutkimuskysymysten pohjalta. Haastattelut tallennetaan ja litteroidaan sanatarkasti analyysia varten. Analyysissa keskitytään vastaajien käsitysten kuvaamiseen sekä erojen ja samankaltaisuuksien tunnistamiseen fenomenografisen lähestymistavan mukaisesti (Sjöström & Dahlgren 2002). Analyysin perusteella muodostetaan käsityskategorioita sekä jäsennellään ja kuvataan kategorioiden suhteita toisiinsa (Laitila ym. 2012).

3.2 Toimintaympäristö

Neuvolapalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat lakisääteisiä, ennaltaehkäiseviä ja terveyttä edistäviä palveluita, jotka keskittyvät tukemaan lasta odottavien, lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä hyvinvointia. Palveluiden tulee olla suunnitelmallisia, tasalaatuisia ja vastata yksilöiden ja väestön tarpeisiin. Hyvinvointialueet vastaavat palveluiden järjestämisestä, ja niiden toimintaa ohjaavat sosiaali- ja terveysministeriö (STM) sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Valvovina viranomaisina toimivat Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirasto (Valvira) sekä aluehallintovirastot (AVI). (Valtioneuvoston asetus 338/2011; Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023; sosiaali- ja terveysministeriö.)

Neuvolapalvelut tarjoavat maksuttomia terveystarkastuksia raskaana oleville naisille, lasta odottaville perheille sekä alle kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen. Palvelun tavoitteena on sikiön, lapsen ja vanhempien terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen. Neuvoloissa seurataan raskaana olevan ja synnyttäneen naisen terveyttä, lapsen kasvua ja kehitystä sekä perheen hyvinvointia. Neuvolatoimintaan kuuluvat terveystarkastukset, terveysneuvonta sekä yhteistyö varhaiskasvatuksen, lastensuojelun, sosiaalitoimen ja erikoissairaanhoidon kanssa. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023.)

Kouluterveydenhuolto on maksuton palvelu peruskoululaisille, ja sen tavoitteena on oppilaiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tukeminen. Palveluihin kuuluvat vuosittaiset terveystarkastukset, joista laajoihin tarkastuksiin luokilla 1, 5 ja 8. kutsutaan vanhemmat mukaan. Terveydenhoitaja toimii koulussa terveyden edistämisen asiantuntijana ja tekee yhteistyötä koulun muun henkilöstön kanssa kouluyhteisön hyvinvointiin ja ympäristön turvallisuuteen liittyvissä asioissa. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023.)

Opiskeluterveydenhuolto on tarkoitettu toisen asteen oppilaitoksissa opiskeleville ja kattaa sekä ennaltaehkäisevät että sairaanhoidolliset palvelut. Tavoitteena on edistää opiskelijoiden terveyttä ja opiskelukykyä sekä varmistaa opiskeluyhteisön terveellisyys ja turvallisuus. Palveluihin kuuluvat terveystarkastukset, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä seksuaali- ja suun terveydenhuolto. Opiskeluterveydenhuollon palvelut ovat alle 18-vuotiaille maksuttomia, ja ennaltaehkäisevät palvelut ovat maksuttomia myös vanhemmille opiskelijoille. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023.)

3.3 Kohdeorganisaatio

Tämän opinnäytetyön kohdeorganisaationa toimii väestöpohjaltaan keskikokoinen hyvinvointialue, joka vastaa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä usean kunnan alueella. Hyvinvointialueen tehtäviin kuuluu lasten, nuorten ja perheiden ennaltaehkäisevien terveyspalvelujen, kuten neuvolapalveluiden sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, järjestäminen. (Valtioneuvosto 2024; Valtioneuvoston asetus 338/2011.) Kohdeorganisaatiota ei nimetä, jotta haastateltavien yksityisyys säilyy.

3.4 Kohderyhmä

Opinnäytetyön kohderyhmä koostuu ennaltaehkäisevien palveluiden johtamisesta ja kehittämisestä vastaavista esihenkilöistä ja asiantuntijoista, jotka edustavat sekä strategista että operatiivista johtoa. Haastateltavat valitaan tavoitteellisen, mukavuus- ja lumipallo-otannan yhdistelmällä, jotta mukaan saadaan monipuolisia näkökulmia ilmiön tarkasteluun. Tavoitteellisen otannan avulla varmistetaan, että osallistujilla on asiantuntemusta ja kokemusta tutkittavasta aiheesta, kun taas mukavuusotanta mahdollistaa osallistumisen niille, jotka ovat saatavilla ja halukkaita vastaamaan. Lumipallo-otannan kautta haastateltavat voivat suositella muita sopivia asiantuntijoita. (Moser & Korstjens 2018.)

Haastateltavien valinnassa noudatetaan fenomenografisen lähestymistavan periaatteita, joiden mukaisesti tutkimuksen tavoitteena on tuoda esiin erilaisia tapoja ymmärtää ja kokea tarkasteltava ilmiö (Balding ym. 2024). Osallistujat valitaan harkinnanvaraisesti siten, että heidän asiantuntemuksensa ja kokemuksensa mahdollistavat ilmiön monipuolisen tarkastelun.

3.5 Aineiston keruu

Tämä opinnäytetyö toteutetaan laadullisena haastattelututkimuksena. Aineisto kerätään yksilöllisillä teemahaastatteluilla, joiden tavoitteena on kartoittaa ennaltaehkäisevän terveydenhuollon laatujohtamisen nykytilaa ja tulevaisuuden näkemyksiä. Teemahaastattelu mahdollistaa joustavan tiedonkeruun, sillä haastattelussa edetään ennalta määriteltujen teemojen mukaisesti, mutta haastateltavat voivat kuvata näkemyksiään vapaasti ilman tiukkaa kysymysjärjestystä. Tämä menetelmä valittiin, koska se mahdollistaa haastateltavien kokemusten ja tulkintojen tarkastelun sekä auttaa ymmärtämään

laatujohtamista ennaltaehkäisevissä palveluissa. (Puusa 2020: Luku 6. Haastattelutyy-
pit ja niiden metodiset ominaisuudet; Tuomi & Sarajärvi 2018: Luku 3.1.1. Lomake-
haastattelu, teemahaastattelu ja syvähaastattelu.)

Haastattelurunko laadittiin tutkimuskysymysten pohjalta, ja se perustuu tutkimuksen
teoreettiseen viitekehykseen. Teemahaastattelun avulla saadaan esiin tutkittavien sub-
jektiivisiä käsityksiä ja kokemuksia, mutta keskustelua ohjaavat tutkimuksen kannalta
keskeiset teemat. Tämä varmistaa, että keskustelu kohdistuu tutkimuksen tavoitteisiin
ja että aineisto on tulkittavissa tutkimuksen viitekehyksen avulla. (Puusa 2020: Luku 6.
Haastattelutyytit ja niiden metodiset ominaisuudet.)

Ennen haastatteluja osallistujille lähetetään tutkimustiedote, tietosuojaseloste sekä
suostumuslomake. Lisäksi haastattelukysymykset toimitetaan etukäteen tutustutta-
vaksi, mikä on suositeltavaa sekä haastattelun onnistumisen että tutkimuksen eettisyy-
den kannalta (Tuomi & Sarajärvi 2018: Luku 3.1. Kysely ja haastattelu). Haastattelume-
netelmää on testattu kahdella harjoitushaastattelulla, jonka jälkeen kysymyksiä vielä
muokattiin. Esitestauksen perusteella menetelmä ja tekninen toteutus osoittautuivat toi-
miviksi.

Haastattelut toteutetaan etäyhteyksin Microsoft Teams -ohjelmalla. Osallistujien suos-
tumuksella haastattelut tallennetaan ja litteroidaan automaattisesti Teamsin litterointi-
työkalulla. Litteroinnin tarkkuus varmistetaan kuuntelemalla äänitallenteet ja korjaa-
malla virheet.

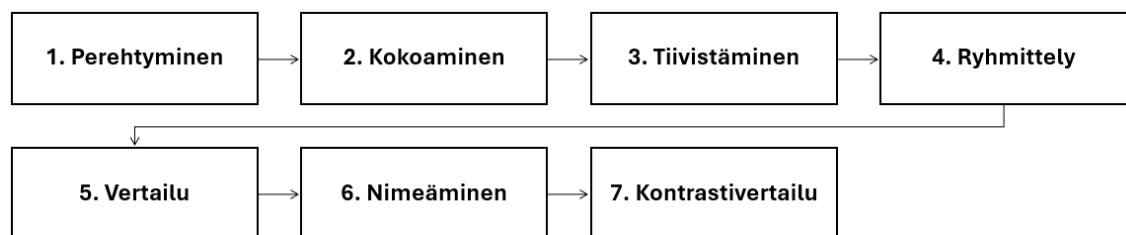
3.6 Aineiston analyysi

Aineisto analysoidaan induktiivisella eli aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä. Sisällön
analyysi sopii kirjalliseen muotoon muutetun aineiston systemaattiseen ja objektiiviseen
analysointiin. Analyysin päämääränä on tutkittavan ilmiön esittäminen tiiviissä ja yleis-
tajuisessa muodossa. (Tuomi & Sarajärvi 2018: Luku 4.4. Sisällönanalyysi.) Induktiivi-
sessä analyysissä aineiston luokittelussa ei käytetä valmista luokittelumatriisia, vaan
luokittelu tapahtuu aineistosta nousevien teemojen ja merkitysyksiköiden ehdoilla. (Elo,
Elo, Kajula, Tohmola & Kääriäinen 2022; Kettunen 2021; Kyngäs, Elo, Pölkki, Kääriäi-
nen & Kanste 2011.) Koska ennaltaehkäisevän terveydenhuollon laatujohtaminen hy-
vinvointialueella on ilmiönä vähän tunnettu, on induktiivinen lähestymistapa tässä erityi-
sen hyödyllinen (Elo & Kyngäs 2008). Analyysin päätavoitteena on löytää aineistosta
vastauksia tutkimuskysymyksiin eli tunnistaa johtajien kuvauksista laatujohtamisen käy-
tännöt, siihen vaikuttavat tekijät sekä kehitysnäkökulmat. Lisäksi tavoitteena oli tiivistää

ja luokkia muodostamalla jäsentää tutkimusmateriaali säilyttäen sen keskeiset merkitykset. (Elo ym. 2022.)

Analyysissa yksittäiset havainnot yhdistetään laajemmiksi kokonaisuuksiksi ja yleistetyiksi käsitteiksi. Luotettavuuden varmistamiseksi analyysi toteutetaan systemaattisesti keskittyen vastausten keskeisiin merkityksiin eikä haastatteluista mahdollisesti välittyviä piileviä merkityksiä huomioida. (Elo & Kyngäs 2008.)

Analyysissä edetään fenomenografisen analyysin seitsemän vaiheen mukaisesti (Sjöström & Dahlgren 2002). Vaiheet on esitelty kuviossa 1. Analyysi etenee iteratiivisesti vuorotellen eri vaiheiden välillä, erityisesti luokitteluvaiheessa (Balding ym. 2024; Whitfield, Mimirinis, Macdonald, Klein & Wilson 2023; Laitila ym. 2012). Alkuperäiseen aineistoon palaaminen analyysin eri vaiheissa on tärkeää analyysin luotettavuuden vahvistamiseksi (Laitila ym. 2012).

Kuvio 1. Fenomenografinen analyysi. Mukailten Sjöström & Dahlgren 2002.

Analyysin ensimmäisessä vaiheessa (*perehtyminen*) tarkoituksena on luoda kokonaiskuva aineistosta lukemalla litteroidut haastattelut huolellisesti useaan kertaan (Sjöström & Dahlgren 2002, Elo & Kyngäs 2008; Elo ym. 2022). Samalla varmistetaan, että aineistosta on mahdollista saada vastaus tutkimuskysymyksiin (Elo ym. 2022). Tässä ensimmäisessä vaiheessa määritellään myös analyysin tarkkuus, koko analyysin ajan johdonmukaisesti käytettävät keskeiset käsitteet sekä analysoitava merkitysyksikkö. (Laitila ym. 2012; Elo & Kyngäs 2008; Kyngäs ym. 2011).

Toisessa vaiheessa (*kokoaminen*) aineistosta tunnistetaan ja poimitaan merkitysyksiköt, jotka liittyvät esihenkilöiden ja asiantuntijoiden kuvauksiin laatujohtamisen käytännöistä, edistävistä ja vaikeuttavista tekijöistä sekä tulevaisuuden näkymistä. Kolmannessa vaiheessa (*tiivistäminen*) nämä merkitysyksiköt pelkistetään eli niistä poistetaan täytesanat ja teksti muutetaan kirjakieliseksi, jotta esiin saadaan niiden olennaiset sisällöt. Neljännessä vaiheessa (*ryhmittely*) tiivistetyt ilmaukset jaotellaan alustaviin luokkiin niiden samankaltaisuuden perusteella. Luokittelussa kiinnitetään erityistä huomiota

siihen, miten eri haastateltavat kuvaavat tutkimuskysymyksiin liittyviä teemoja. Viidennessä vaiheessa (*vertailu*) luokkia tarkastellaan rinnakkain ja etsitään yhtäläisyyksiä ja eroja haastateltujen käsityksissä. Tässä vaiheessa tarkennetaan myös edellisessä vaiheessa muodostettuja alustavia luokkia, jotta pystytään varmistamaan niiden selkeys ja johdonmukaisuus. Kuudennessa vaiheessa (*nimeäminen*) muodostetuille luokille annetaan niiden sisältöä kuvaavat nimet. Seitsemännessä eli viimeisessä vaiheessa (*kontrastivertailu*) luokkia vertaillaan keskenään ja tunnistetaan niiden olemus sekä luokkien väliset suhteet. Luokkien suhde toisiinsa voi olla hierarkkinen, vertikaalinen tai horisontaalinen. (Sjöström & Dahlgren, 2002; Laitila ym., 2012; Elo ym. 2022.)

3.7 Aikataulu- ja julkaisusuunnitelma

Aikataulu	
11/2023	Opinnäytetyöprosessin starttipäivä
01/2024	Opinnäytetyön ohjaajan nimeäminen
01–03/2025	Tutkimussuunnitelman laadinta
09/2024	1. Tutkimusluvan hakeminen ja yhteistyösopimuksen tekeminen
03/2025	Tutkimusluvan muutoksenhaku
03-04/2025	Aineiston keräys: Haastattelut
04/2025	Aineiston analyysi
04–06/2025	Raportin kirjoittaminen

Valmis työ toimitetaan yhteistyöorganisaatiolle sekä julkaistaan hyväksymisen jälkeen Theseus-tietokannassa.

4 Eettisyys ja luotettavuus

4.1 Eettisyys

Tässä opinnäytetyössä noudatetaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) määrittelemiä hyvän tieteellisen käytännön peruseriaatteita, jotka perustuvat eurooppalaiseen tutkimuseettiseen ohjeistukseen. Näitä periaatteita ovat luotettavuus, rehellisyys, arvostus ja vastuunkanto (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023: 11). Lisäksi huomioidaan Ihmistieteiden eettisen ennakoarvioinnin ohjeistus (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019) sekä Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset (Arene

2025). Näiden ohjeistusten noudattaminen varmistaa, että opinnäytetyöhön osallistuville ei aiheudu haittoja tai vahinkoja ja että tutkimusprosessi toteutetaan oikeudenmukaisesti ja avoimesti, kunnioittaen osallistujien ihmisarvoa ja yksityisyyttä.

Osallistujilla on oikeus saada tietoa työn tarkoituksesta, sisällöstä, henkilötietojen käsittelystä ja käytännön toteutuksesta kirjallisessa tai sähköisessä muodossa. Tätä varten heille toimitetaan etukäteen tutkimustiedote, tietosuojaseloste ja osallistumisen suostumuslomake. Osallistuminen perustuu dokumentoitavaan suostumukseen, ja osallistujalla on oikeus peruuttaa suostumuksensa missä tahansa tutkimusprosessin vaiheessa ilman perusteluja (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019: 8). Kaikilta osallistujilta pyydetään suostumus osallistumiseen sekä lupa haastattelun tallentamiseen analyysiä varten (liite 4). Taustatietona pyydetään ainoastaan osallistujien työskentelyaikaa laatujohtamisen teemojen parissa. Osallistujien henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta koko opinnäytetyöprosessin ajan. Osallistujille tiedotetaan kerättävistä henkilötiedoista ja niiden käsittelystä (liite 3: Tutkimuksen tietosuojaseloste). Haastattelujen alussa kerrataan tietosuojakäytännöt. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019: 11–12; Arene 2025: 22.)

Aiemmin opinnäytetyösuunnitelmalle "Laatujohtamisen kehittäminen kouluterveydenhuollossa" (Asiatunnus: KEUHDno-2024–4454) on myönnetty tutkimuslupa, mutta osallistujien puutteen vuoksi tutkimusta ei pystytty toteuttamaan alkuperäisellä suunnitelmalla. Tämän vuoksi tutkimuslupa on haetaan muutosta näkökulman vaihduttua koskemaan laajemmin ennaltaehkäisevien palveluiden laatujohtamista. Yhteistyöorganisaation kanssa on tehty toimeksiantosopimus 30.10.2024. Sopimuksessa määritellään opinnäytetyötä koskevat huomiotavat seikat, kuten aikataulu, ohjaus, aineistojen käyttö- ja omistusoikeus sekä salassapito- ja vastuuasiat (Arene 2025: 13–14). Eettistä ennakoarviointia ei tähän työhön tarvita, koska työssä eivät täyty Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen ennakkoon arvioitavien tutkimusasetelmien kriteerit (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019: 16).

Opinnäytetyöprosessissa muodostuu henkilötietoja haastattelutallenteista, joissa suora henkilötietotunniste on ääni ja epäsuora tunniste on ammattiasema. Lisäksi haastateluun osallistuvilta pyydetävissä suostumuslomakkeissa on henkilötietoina nimi ja työ-sähköpostiosoite. (Tietosuojavaltuutetun toimisto.) Henkilötietojen käsittelyperuste on tutkittavan suostumus. Tämän opinnäytetyön rekisterinpitäjänä toimii Metropolia Ammattikorkeakoulu ja opinnäytetyön tekijä toimii rekisterinpitäjän yhteyshenkilönä (Arene 2025: 10–14).

Opinnäytetyöprosessin aikana käytetään Metropolian tietosuoja- ja tietoturvahyväksytyjä järjestelmiä ja sovelluksia sekä noudatetaan sovittuja käytäntöjä. Haastateltavien pienen määrän vuoksi täydellistä anonymiteettiä ei voida luvata, mutta yhteistyöorganisaation nimeä ei julkaista, ja haastattelujen kautta saadut tiedot pyritään yhdistelemään niin, ettei yksittäisen haastateltavan vastauksia voi tunnistaa. Tekstimuotoinen aineisto ja suostumuslomakkeet säilytetään sähköisessä muodossa salasanalla suojattuna opinnäytetyön tekijän oman tietokoneen kovalevyllä sekä Metropolian Z-verkkolevyllä. Aineiston keruun jälkeen tallenteet ja osallistujien henkilötiedot tuhotaan ylikirjoitusohjelmistolla heti, kun niille ei enää ole tarvetta ja tuhoaminen on mahdollista opinnäytetyöprosessin kannalta (Arene 2025: 15). Opinnäytetyön tutkimussuunnitelmassa ja raportissa muiden tekijöiden julkaisuihin viitataan voimassa olevan viittausohjeistuksen mukaisesti tarkasti ja rehellisesti (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023: 14).

4.2 Luotettavuus

Opinnäytetyön aineisto analysoidaan laadullisen tutkimuksen menetelmin, joten myös luotettavuutta arvioidaan laadullisen menetelmän kriteerien perusteella. Laadullisella tutkimuksella ei tuoteta yleistettävää tietoa, vaan syvennetään ymmärrystä tarkasteltavasta ilmiöstä. Työssä pyritään välittämään tiedonantajien käsitykset mahdollisimman totuudenmukaisesti ja tuloksia peilataan teoreettiseen viitekehykseen. Prosessin kaikki vaiheet kuvataan tarkasti ja ratkaisut perustellaan (Aaltio & Puusa 2020; Vilkkä 2021: Luku 7: Tutkimuksen luotettavuus). Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan useiden kriteerien perusteella, joista yleisimmin käytettyjä ovat uskottavuus (credibility), vahvistettavuus (confirmability) ja siirrettävyys (transferability) (Tuomi & Sarajärvi 2018: Luku 6. Luotettavuus laadullisessa tutkimuksessa; Holopainen, Puusa & Juuti 2020). Luotettavuuden arvioinnissa pohditaan, kuinka systemaattisesti ja johdonmukaisesti tutkimusprosessi on toteutettu. Fenomenografiassa toistettavuus ei ole ensisijainen tavoite, sillä osallistujien käsitykset voivat vaihdella ajasta ja kontekstista riippuen. (Balding ym. 2024.)

Tutkimuksen uskottavuus tarkoittaa sitä, että tutkittava ilmiö esitetään totuudenmukaisesti. Fenomenografisen lähestymistavan mukaisesti sekä tutkimusprosessi että tulosten tulkinta kuvataan tarkasti. Uskottavuuden vahvistamiseksi raportissa esitetään suoria lainauksia aineistosta (Balding ym. 2024; Laitila ym. 2012.) Uskottavuutta lisätään myös sillä, että haastattelut suorittaa vain yksi henkilö (Laitila ym. 2012). Tutkimuksen vahvistettavuuteen liittyy objektiivisuus ja neutraalius, joihin pyritään dokumentoimalla prosessi tarkasti ja refleктоimalla analyysin tekijän omaa roolia aineiston tulkinnassa.

Sen sijaan fenomenografiassa yksittäisten osallistujien ei odoteta tunnistavan omia näkemyksiään tuloksissa, koska tavoitteena on kokonaiskuva siitä, miten ilmiötä ymmärretään eri tavoin. Siirrettävyyden arvioinnin kannalta on tärkeää kuvata tutkimuksen konteksti ja tulokset riittävän yksityiskohtaisesti, jotta lukija voi itse arvioida, missä määrin ne ovat sovellettavissa muihin ympäristöihin. (Balding ym. 2024.)

4.3 Tekoälyn hyödyntäminen tutkimussuunnitelman laadinnassa

Tämän tutkimussuunnitelman laadinnassa on tukena hyödynnetty tekoälyä. Käytössä on ollut OpenAI:n kehittämä ChatGPT 4.0, joka on avustanut seuraavissa tehtävissä: opinnäytetyön ideointi ja taustatyö, tekstin jäsentely ja rakenteen selkeyttäminen sekä oikeakielisyyden tarkistaminen tekstin luettavuuden ja loogisen etenemisen parantamiseksi. Lisäksi tekoälyä on käytetty lähdemateriaalien analysointiin, tiivistämiseen ja suomentamiseen. Tekoälyn rooli on ollut avustava, ja tutkimussuunnitelman lopullinen muotoilu sekä sisällön valinnat on tehty itse ja kriittiseen arviointiin perustuen.

Lähteet

- Arene 2025. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. <https://arene.fi/julkaisut/raportit/opinnaytetoiden-eettiset-suositukset/>
- Atkinson, Stephen & Ingham, Jane & Cheshire, Michael & Went, Susan 2010. Defining quality and quality improvement. *Clinical medicine* (London, England), 10(6), 537–539.
- Balding, Kirstie Jayne & Geraghty, Sadie & Timler, Amanda & Pezaro, Sally & McChlery, Sheena 2024. Phenomenography: A useful methodology for midwifery research. *Journal of advanced nursing*, 80(6), 2598–2610.
- Croell, Katja & Knape, Nina & Leipälä, Jaana & Louet-Lehtoniemi, Tuulikki & Nieminen, Jutta & Ridanpää, Hannele & Savolainen, Nella & Syrjä, Vesa & Syrjänen, Taru 2024. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Suomessa : Valtakunnallinen asiantuntija-arvio, syksy 2024. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-363-8>
- Elo, Satu & Kajula, Outi & Tohmola, Anniina & Kääriäinen, Maria 2022. Laadullisen sisällönanalyysin vaiheet ja eteneminen. *Hoitotiede* 34 (4). 215–225.
- Elo, Satu & Kyngäs, Helvi 2008. The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*, 62: 107–115.
- Friman, Susanna & Maijala, Riikka & Eloranta, Sini & Suominen, Sakari & Ikonen, Tuija 2025. The characteristics of leadership and their effectiveness in quality management in healthcare - A systematic literature review and a content analysis. *Health services management research*, 38(1), 37–49.
- Gadolin, Christian & Andersson, Thomas 2017. Healthcare quality improvement work: a professional employee perspective. *International Journal of Health Care Quality Assurance* Vol. 30, Iss. 5.
- Hill, John W. & Powell, Phillip 2009. The national healthcare crisis: Is eHealth a key solution? *Business Horizons*, Volume 52, Issue 3, 2009, Pages 265–277.
- Holopainen, Arja & Puusa, Anu & Juuti, Pauli. 2020. Grounded theory. Aineistolähtöinen tutkimustapa. Teoksessa: Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Puusa, Anu & Juuti, Pauli (toim.). Gaudeamus Oy. E-kirja.
- Kettunen, Jaana 2021. Fenomenografia. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [ylläpitäjä ja tuottaja]. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/metelmamaopetus>. Viitattu 18.9.2024, 13.10.2024.
- Kyngäs, Helvi & Elo, Satu & Pölkki, Tarja & Kääriäinen, Maria & Kanste, Outi 2011. Sisällönanalyysi suomalaisessa hoitotieteellisessä tutkimuksessa. *Hoitotiede*, 23(2), 138–148.
- Laitila, Minna & Nikkonen, Merja & Pietilä, Anna-Maija 2012. Fenomenografinen lähestymistapa hoito-tieteellisessä tutkimuksessa: asiakkaiden käsityksiä osallisuudesta mielenterveys- ja päihdetyössä. *Hoitotiede*, 24(4), 258–270.

Lumijärvi, Ismo 1999. Laatujohtamisen soveltuvuus julkiselle sektorille. Hallinnon tutkimus 1999 (3).

Moser, Albine & Korstjens Irene 2018. Series: Practical guidance to qualitative research. Part 3: Sampling, data collection and analysis. European Journal of General Practise, VOL. 24, NO.1, 9–18.

Murugan, Hemalatha & Spigner, Clarence & McKinney, Christy M. & Wong, Christopher J. 2018. Primary Care Provider Approaches to Preventive Health Delivery: A Qualitative Study. Primary Health Care Research & Development 19 (5) (09): 464-474.

Puusa, Anu. 2020. Haastattelutyypit ja niiden metodiset ominaisuudet. Teoksessa Puusa, Anu & Juuti, Pauli (toim.). Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Gaudeamus Oy. E-kirja.

Sjöström, Björn & Dahlgren, Lars Owe 2002. Applying phenomenography in nursing research. Journal of Advanced Nursing, 40: 339–345.

Sosiaali- ja terveysministeriö. Terveyspalvelut. Viitattu 16.3.2025. <https://stm.fi/terveyspalvelut>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2023. Sote-palvelut. Sivu päivitetty 7.12.2023. Viitattu 18.3.2025. <https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut>

Tietosuojavaltuutetun toimisto. Mikä on henkilötieto? <https://tietosuoja.fi>. Luettu 25.3.2025.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Kustannusosakeyhtiö Tammi. E-kirja.

Valtioneuvosto 2024. Hyvinvointialueiden tilannekuva 6/2024. https://stm.fi/documents/1271139/198978037/HVA-tilannekuva+_06_2024.pdf/594d4e7a-382e-e551-846c-95a9b5f32fe2/HVA-tilannekuva+_06_2024.pdf?t=1719568496904

Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011. <https://finlex.fi/fi/lainsaadanto/2011/338>

Valtiovarainministeriö 2023. Hyvinvointialuelouden näkymät 2024–2028. <https://vm.fi/documents/10623/0/Hyvinvointialuelouden+n%C3%A4kym%C3%A4t+vuosina+2024-2028.pdf/1eaaec2f-9594-4e45-6643-81796fdffb05/Hyvinvointialuelouden+n%C3%A4kym%C3%A4t+vuosina+2024-2028.pdf?t=1715152380777>

Whitfield, Martha M. & Mimirinis, Mike & Macdonald, Danielle & Klein, Tracy & Wilson, Rosemary 2023. Phenomenographic Approaches in Research About Nursing. Global Qualitative Nursing Research, Vol 10.

World Health Organization 2006. Quality of care: a process for making strategic choices in health systems. <https://iris.who.int/handle/10665/43470>

Liite 1. Haastatteluteemat

1. Mitä sinun mielestäsi tarkoittaa laatujohtaminen terveydenhuollon ennaltaehkäisevissä palveluissa?
2. Minkälaiset seikat mielestäsi edistävät ja vaikeuttavat laatujohtamista?
3. Miten kuvailisit laatujohtamisen ja sen kehittämisen tulevaisuudennäkymiä?
4. Mitä muuta haluaisit kertoa tästä aiheesta?

Taustakysymys: Kuinka pitkä työkokemus sinulla on tehtävistä, joihin kuuluu laatujohtamisen teemoja?

Liite 2. Tiedote tutkimuksesta

Laatujohtaminen hyvinvointialueen ennaltaehkäisevissä palveluissa

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Teitä pyydetään mukaan tutkimukseen, jonka tarkoituksena on kuvata johtajien käsityksiä hyvinvointialueen ennaltaehkäisevien palveluiden laatujohtamisesta. Olemme arvioineet, että sovellutte tutkimukseen, koska opinnäytetyöhön toivotaan laatujohtamisen teemojen parissa työskentelevien käsityksiä laatujohtamisesta hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden ennaltaehkäisevissä palveluissa. Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja teidän osuuttanne siinä. Perehdyttyänne tähän tiedotteeseen teille järjestetään mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta, jonka jälkeen teiltä pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Kieltäytyminen ei vaikuta asemaan tai kohteluunne työntekijänä tässä organisaatiossa eikä työtehtäviinne tai työsuhteeseen.

Voitte myös keskeyttää tutkimuksen koska tahansa syytä ilmoittamatta. Mikäli keskeytätte tutkimuksen, teistä keskeyttämiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa. Mikäli peruutatte suostumuksen, teistä jo kerättyjä henkilötietoja, näytteitä ja muita tietoja ei voida käsitellä enää osana tutkimusta, vaan ne hävitetään, mikäli niiden poistaminen aineistosta on edelleen mahdollista.

Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvata johtajien käsityksiä hyvinvointialueen ennaltaehkäisevien palveluiden laatujohtamisesta, sen käytänteistä, edistävistä ja vaikeuttavista tekijöistä sekä kehittämismahdollisuuksista. Tavoitteena on tuottaa uutta tietoa hyödynnettäväksi ennaltaehkäisevien palveluiden laatujohtamisen kehittämisessä hyvinvointialueilla.

Tutkimuksen toteuttajat

Tutkimus toteutetaan osana YAMK-tutkinnon *Hyvinvointijohtaminen kehittyvissä sosiaali- ja terveystalouksissa* opiskelijan Kirsi Ojala opinnäytetyötä. Tutkimuksen työelämäyhteistyökumppanina toimii Keusote, joka toimii myös opinnäytetyön toimeksiantajana.

Tutkimusmenetelmät ja toimenpiteet

Teitä pyydetään osallistumaan haastatteluun, johon varataan aikaa noin yksi tunti. Haastattelu toteutetaan etänä Teams-ohjelmistolla.

Kustannukset ja niiden korvaaminen

Tutkimukseen osallistuminen ei maksa teille mitään. Osallistumisesta ei myöskään makseta erillistä korvausta.

Tutkimustuloksista tiedottaminen

Valmis opinnäytetyö toimitetaan sähköpostitse Keusoten kirjaamoon sekä julkaistaan Theseus-tietokannassa, jossa se on vapaasti luettavissa.

Tutkimuksen päättymisen

Myös tutkimuksen suorittaja voi keskeyttää tutkimuksen, jos osallistujien määrä jää riittämättömäksi tai opinnäytetyöntekijän resurssit tehdä opinnäytetyötä merkittävästi muuttuivat.

Tutkimuksen aineistojen hävittäminen

Opinnäytetyön aineisto tuhotaan viimeistään kahden vuoden kuluttua aineiston keräämisen aloittamisesta opinnäytetyöntekijän toimesta. Opinnäytetyön aineisto hävitetään kuitenkin heti kun sen arkistoinnille ei ole perusteita eli opinnäytetyön valmistuttua. Sähköisessä muodossa oleva aineisto ylikirjoitetaan ylikirjoitusohjelmalla ja paperiset suostumuslomakkeet hävitetään tietoturvajätteenä.

Lisätiedot

Pyydämme teitä tarvittaessa esittämään tutkimukseen liittyviä kysymyksiä opinnäytetyöntekijälle tai opinnäytetyön ohjaajalle.

YhteystiedotOpinnäytetyön tekijä

Nimi: Kirsi Ojala
Puh. 040 730 7605
Sähköposti: kirsi.ojala3@metropolia.fi

Opinnäytetyön ohjaaja

Titteli: lehtori, TtM
Nimi: Outi Pyrhönen
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Puh. 050 566 6103
Sähköposti: outi.pyrhonen@metropolia.fi

Liite 3. Tutkimuksen tietosuojaseloste: Henkilötietojen käsittely tutkimuksessa

Tässä tutkimuksessa käsitellään teitä koskevia henkilötietoja voimassa olevan tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuoja-astus, 679/2016, ja voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö) mukaisesti. Seuraavassa kuvataan henkilötietojen käsittelyyn liittyvät asiat.

Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Rekisterinpitäjällä tarkoitetaan tahoa, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Rekisterinpitäjä voi olla korkeakoulu, toimeksiantaja, muu yhteistyötaho, opinnäytetyöntekijä tai jotkut edellä mainituista yhdessä (esim. korkeakoulu ja opinnäytetyöntekijä yhdessä).

Tässä tutkimuksessa henkilötietojen rekisterinpitäjä on:

Korkeakoulu	☒	Metropolia ammattikorkeakoulu
Toimeksiantaja	☐	Toimeksiantajan nimi:
Muu yhteistyötaho	☐	Yhteistyötahon nimi:
Opinnäytetyöntekijä	☐	

Voitte kysyä lisätietoja henkilötietojenne käsittelystä rekisterinpitäjän yhteyshenkilöltä

Rekisterinpitäjän yhteyshenkilön nimi: Kirsi Ojala
Organisaatio: Metropolia Ammattikorkeakoulu
Puh. 040 730 7605
Sähköposti: kirsi.ojala3@metropolia.fi

Tutkimuksessa teistä kerätään seuraavia henkilötietoja

Suorina henkilötietoina kerätään haastattelun yhteydessä osallistujan nimi sekä allekirjoitus suostumuslomakkeelle sekä ääni (ja kuva) haastattelusta tehtävälle tallenteelle.

Teillä ei ole sopimukseen tai lakisääteiseen tehtävään perustuvaa velvollisuutta toimittaa henkilötietojanne vaan osallistuminen on täysin vapaaehtoista.

Tutkimuksessa ei kerätä henkilötietojanne muista lähteistä.

Henkilötietojenne suojausperiaatteet

Osallistujien suostumus kerätään ennen haastattelua sähköisesti. Sähköinen suostumus säilytetään Metropolian verkkolevyllä, joka on opiskelijan henkilökohtaisessa käytössä ja suojattuna käyttäjätunnuksen ja salasanan takana.

Suostumuksen antamisen jälkeen haastattelut tallennetaan ja tallenne siirretään viiveettä opiskelijan henkilökohtaiselle verkkolevyllä. Tallenteet litteroidaan viipymättä ja tiedostot tuhoetaan heti litteroinnin jälkeen, jonka jälkeen aineistoa käsitellään ilman nimi-tietoja.

Henkilötietojen käsittelyssä käytettäviä työvälineitä ovat:

- Metropolian ja työnantajaorganisaation sähköpostijärjestelmä
- Metropolian verkkolevyasema, suojattu käyttäjätunnuksella ja salasanalla

Henkilötietojenne käsittelyn tarkoitus

Henkilötietojenne käsittelyn tarkoitus on opinnäytetyön tekeminen. Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata johtajien käsityksiä hyvinvointialueen ennaltaehkäisevien palveluiden laatujohtamisesta.

Henkilötietojenne käsittelyperuste

Henkilötietojen käsittelyperuste on suostumus.

Tutkimuksen kesto aika (henkilötietojenne käsittelyaika)

enintään 31.12.2025 asti.

Mitä henkilötiedoillenne tapahtuu tutkimuksen päätyttyä?

Sähköinen aineisto tuhotaan ylikirjoittamalla ylikirjoitusohjelmistolla.

Tietojen luovuttaminen tutkimusrekisteristä

Tietoja ei luovuteta ulkopuolisille tahoille.

Henkilötietojenne mahdollinen siirto EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle

Tietojanne ei siirretä EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle.

Rekisteröitynä teillä on oikeus

Koska henkilötietojanne käsitellään tässä tutkimuksessa, niin olette rekisteröity tutkimuksen aikana muodostuvassa henkilörekisterissä. Rekisteröitynä teillä on oikeus:

- saada informaatiota henkilötietojen käsittelystä
- tarkastaa itseänne koskevat tiedot
- oikaista tietojanne
- poistaa tietonne (esim. jos peruutatte antamanne suostumuksen)
- peruuttaa antamanne henkilötietojen käsittelyä koskeva suostumus
- rajoittaa tietojenne käsittelyä
- rekisterinpitäjän ilmoitusvelvollisuus henkilötietojen oikaisusta, poistosta tai käsittelyn rajoittamisesta
- siirtää tietonne järjestelmästä toiseen
- sallia automaattinen päätöksenteko nimenomaisella suostumuksellanne
- tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, jos katsotte, että henkilötietojanne on käsitelty tietosuojalainsäädännön vastaisesti

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista ilman lisätietoja eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, niin oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta.

Voitte käyttää oikeuksianne ottamalla yhteyttä rekisterinpitäjään.

Tutkimuksessa kerättyjä henkilötietoja ei käytetä profilointiin tai automaattiseen päätöksentekoon.

Henkilötietojen käsittely aineistoa analysoitaessa ja tutkimuksen tuloksia raportoidaessa

Teistä kerättyä tietoa ja tutkimusaineistoa käsitellään luottamuksellisesti lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Aineisto analysoidaan koodattuna. Tietoja ei anneta tutkimuksen ulkopuolisille henkilöille.

Haastateltaville ei voida taata organisaation sisällä täyttä anonymiteettiä osallistujien pienen määrän takia. Raportissa ei kuitenkaan nimetä yhteistyöorganisaatiota, jotta ulkopuolisten ei ole suoraan mahdollista tunnistaa osallistujia. Lopulliset tutkimustulokset raportoidaan ryhmätasolla ja raportoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, ettei yksittäisen henkilön tunnistaminen olisi mahdollista.

Tutkimusaineistoa säilytetään opiskelijan henkilökohtaisella Metropolian verkkolevyasemalla opinnäytetyöprosessin päättymiseen saakka, kuitenkin enintään kaksi vuotta, jonka jälkeen ne hävitetään ylikirjoittamalla ylikirjoitusohjelmistolla.

Kerättyä aineistoa ei käytetä myöhempisiin tutkimuksiin eikä avata muille.

Liite 4. Tutkittavan suostumuslomake

Opinnäytetyön nimi: Laatujohtaminen hyvinvointialueen ennaltaehkäisevissä palveluissa

Opinnäytetyön toteuttaja: Metropolia Ammattikorkeakoulu, YAMK-opiskelija Kirsi Ojala, puh. 040 730 7605, kirsi.ojala3@metropolia.fi. Ohjaaja: lehtori, TtM Outi Pyrhönen, outi.pyrhonen@metropolia.fi.

Minua **[tutkittavan nimi]** on pyydetty osallistumaan yllämainittuun tutkimukseen, jonka tarkoituksena on kehittää kohdeorganisaation laatujohtamisen käytäntöjä.

Olen saanut tiedotteen tutkimuksesta ja ymmärtänyt sen. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen tutkimuksesta, sen tarkoituksesta ja toteutuksesta, oikeuksistani sekä tutkimuksen mahdollisesti liittyvistä hyödyistä ja riskeistä. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin tutkimusta koskeviin kysymyksiini.

Olen saanut tiedot tutkimukseen mahdollisesti liittyvästä henkilötietojen keräämisestä, käsittelystä ja luovuttamisesta ja minun on ollut mahdollista tutustua tutkimuksen tietosuojaselosteeseen.

Osallistun tutkimukseen vapaaehtoisesti. Minua ei ole painostettu eikä houkuteltu osallistumaan tutkimukseen.

Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen.

Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista. Voin keskeyttää tutkimukseen osallistumisen tai peruuttaa suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Olen tietoinen siitä, että mikäli keskeytän (voin jatkaa sitä myöhemmin) tutkimuksen, keskeyttämiseen asti kerättyjä tietoja voidaan käyttää tutkimuksessa. Jos peruutan suostumukseni, minusta jo kerättyjä henkilötietoja, näytteitä ja muita tietoja ei voida käsitellä enää osana tutkimusta, vaan ne hävitetään, mikäli niiden poistaminen aineistosta on edelleen mahdollista.

Allekirjoituksellani vahvistan osallistumiseni tähän tutkimukseen.

Jos tutkimusaineistoa jatkokäytetään tai avataan, annan allekirjoituksellani suostumukseni myös tähän.

Jos tutkimukseen liittyvien henkilötietojen käsittelyperusteena on suostumus, vahvistan allekirjoituksellani suostumukseni myös henkilötietojeni käsittelyyn. Minulla on oikeus peruuttaa suostumukseni tietosuojaselosteessa kuvatulla tavalla.

Allekirjoitus:

Nimenselvennys:

Alkuperäinen allekirjoitettu tutkittavan suostumus sekä kopio tutkimustiedotteesta liitteineen jäävät tutkijan arkistoon. Mikäli suostumus on annettu sähköpostitse, tallennetaan sähköinen versio vastaavasti. Tutkittavalle jää kopio tutkimustiedotteesta liitteineen sekä allekirjoitetusta tai sähköisesti toimitetusta suostumuksesta joko paperiversiona tai sähköpostissa.